

Живу.

Люблю.

І вірю. І надіюсь...

**Виставка-портрет до
85-річчя
Тамари
Артемівни
Севернюк**

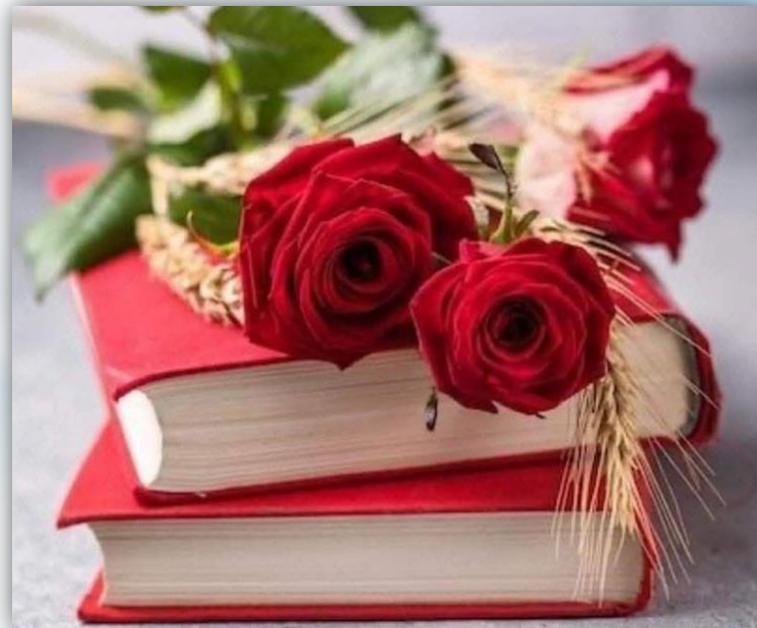

В самому зеніті літа відзначає свій поважний ювілейний День народження відома поетеса, журналістка, перекладачка, заслужений діяч мистецтв України, авторка більше трьох десятків книг поезії та есеїстики Тамара Севернюк.

Особистість Тамари Артемівни Севернюк давно переросла межі краєзнавства, навіть всеукраїнську відомість: книги її видавалися не лише в Чернівцях та інших містах України, а й за кордоном.

Вона – автор перекладів з румунської мови поезії Міхая Емінеску, Тудора Аргези, Вероніки Микле, Аркадія Опайця (окрема поетична книжка «Реанімаційна палата»), Ніколае Теуту, Іліє Зегрі, Георге Воде, Міхая Бенюка, Думітру Матковського, Іон Козьмен та інших.

Окремі твори поетеси перекладалися вірменською, польською, румунською, німецькою, їдиш, угорською, італійською та англійською мовами.

Тамара Артемівна Севернюк народилася 26 липня 1940 р. у містечку Старокостянтиніві, що на Хмельниччині в сім'ї вчительки та військового.

Навчалася в Староконстантинівській семирічці, потім у Хмельницькому педагогічному училищі, після закінчення якого вчителювала в Староконстантинівській школі №5.

У 1961 році вступила на філологічний факультет Чернівецького державного університету.

Після університету Тамара Севернюк стає журналістом, публіцистом, працює у редакціях Путильської районної газети, в обласній молодіжній газеті «Молодий буковинець», «Радянська Буковина», «Буковина».

Журналістом Тамара Артемівна пропрацювала 27 років.

Ще в університеті почала писати «дорослі» поезії, відвідувала літоб'єднання, друкувалась.

У автобіографічних нотатках «Дещо про себе» поетеса згадує: «Моїм хрещеним батьком у літературі був відомий літературний критик Микола Ільницький. Саме він благословив у світ мою першу поетичну ластівку — книгу «Серце вміє співати».

За цю книгу Тамару Севернюк прийняли в Спілку письменників СРСР.

Тамара Севернюк – Лауреат кількох Всеукраїнських та обласних мистецьких та журналістських премій.

Нагороди:

Заслужений діяч мистецтв України (2007);

Міжнародна премія імені Володимира Винниченка;

Премія імені Кузьми Галкіна в галузі літератури і мистецтва;

Літературна премія імені Дмитра Загула

Літературно-мистецька премія імені Сидора Воробкевича;

Премія в області публіцистики імені Володимира Бабляка;

Медаль «На славу Чернівців»;

нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня.

Тамара Севернюк не тільки авторка трьох десятків книг поезії, а ще є автором майже сотні, а можливо і більше, про це можуть знати, окрім неї самої хіба що бібліографи, найрізноманітніших публікацій: нарисів, Інтерв'ю, статей, роздумів, есе, рецензій, а також матеріалів із несподіваними поглядами й оцінками знаних на Буковині журналістів та письменників.

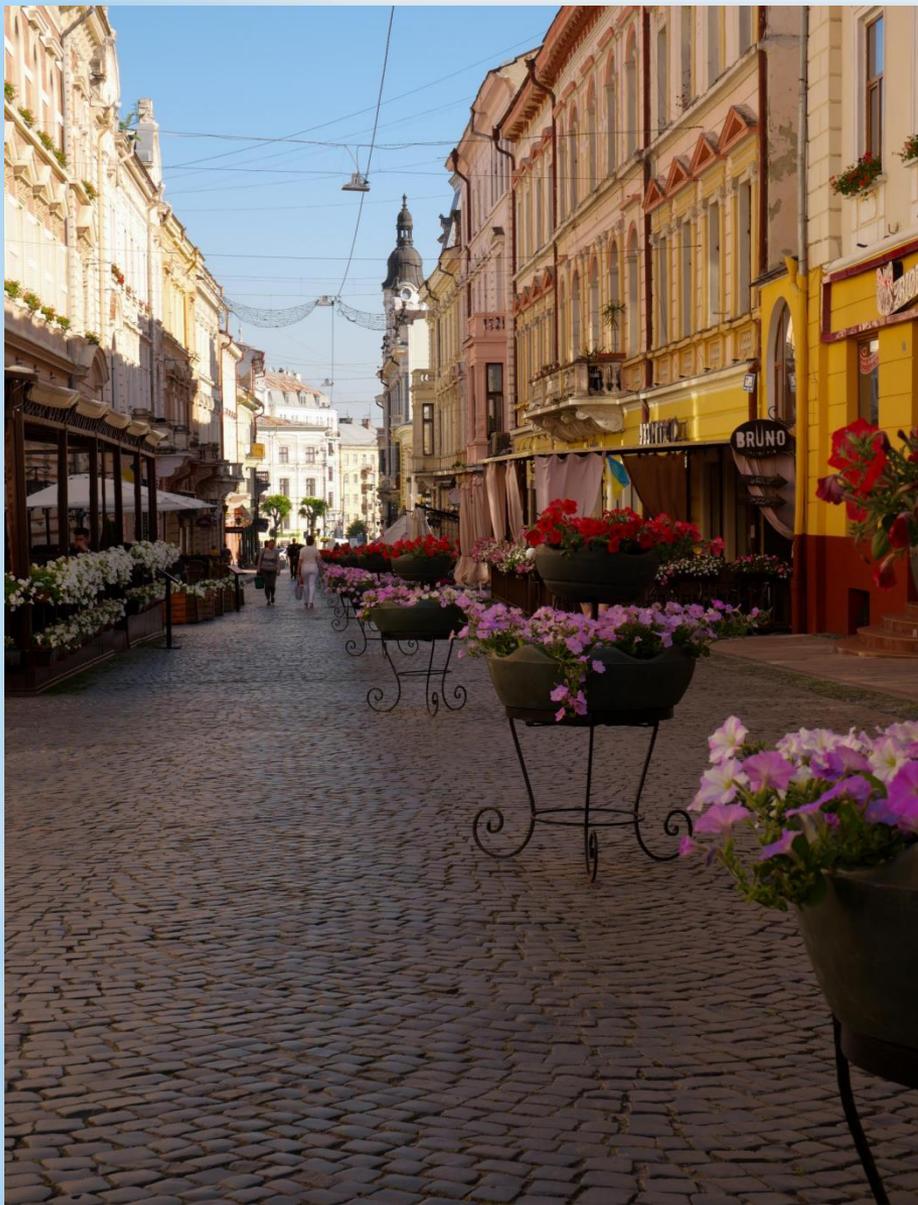

На вірші Тамари Артемівни написано чимало пісень, серед яких «Чарівне танго» у виконанні Л. Сандулеси, «Мелодія прозора» у виконанні Василя Зінкевича, «Вічний вальс» та «Чорні коралі» у виконанні самої поетеси.

Також її пісні виконували і виконують народні артисти України: Павло Дворський, Іво Бобул заслужені артисти України Іван Дерда, Ольга Добрянська, Леонід Корінець, дуети: «Писанка» (Оксана Савчук, Іван Кавацюк) та «Скрина» (Марія і Володимир Лобураки), виконавиця співаної поезії Зоя Слободян, тріо «Либідь» (заслужені артистки України Наталя Ятченко, Валентина Михайлова, народна артистка України Лідія Михайленко), тріо «Ностальгія» (Віктор Марущак, Світлана Гайсан, Василь Боднар). Тамара Артемівна Севернюк і сама складає музику на свої вірші. Зокрема, полонять душу мелодії пісень, які входять до альбому «Послухай тишу...».

Чернівці мої, Чернівці

**Очі сонця до вежі туляться,
Золотавлять брук промінці.
Стрепенеться душа на вулицях –
Чернівці мої, Чернівці...**

**Позираєте синьо айстрами,
Молодієте у красі.
Будуть заздрити вам всі Австрії
І Парижи, і Відні всі...**

**Дзвенить вгорі
Соборно-срібний неповторний
лад.
Це наш святий поріг,
Обітований сад...**

**Це – наш сад...
Арабески віків на камені,
Прапор волі в міцній руці.
Буде ноша її легка мені,
Чернівці мої, Чернівці...**

**Всі забудуться кривди й докори,
Осіянна ваша хода,
І цвістиме услід за кроками
Вічна рутонька молода...**

Чернівці. Серце Ісуса...

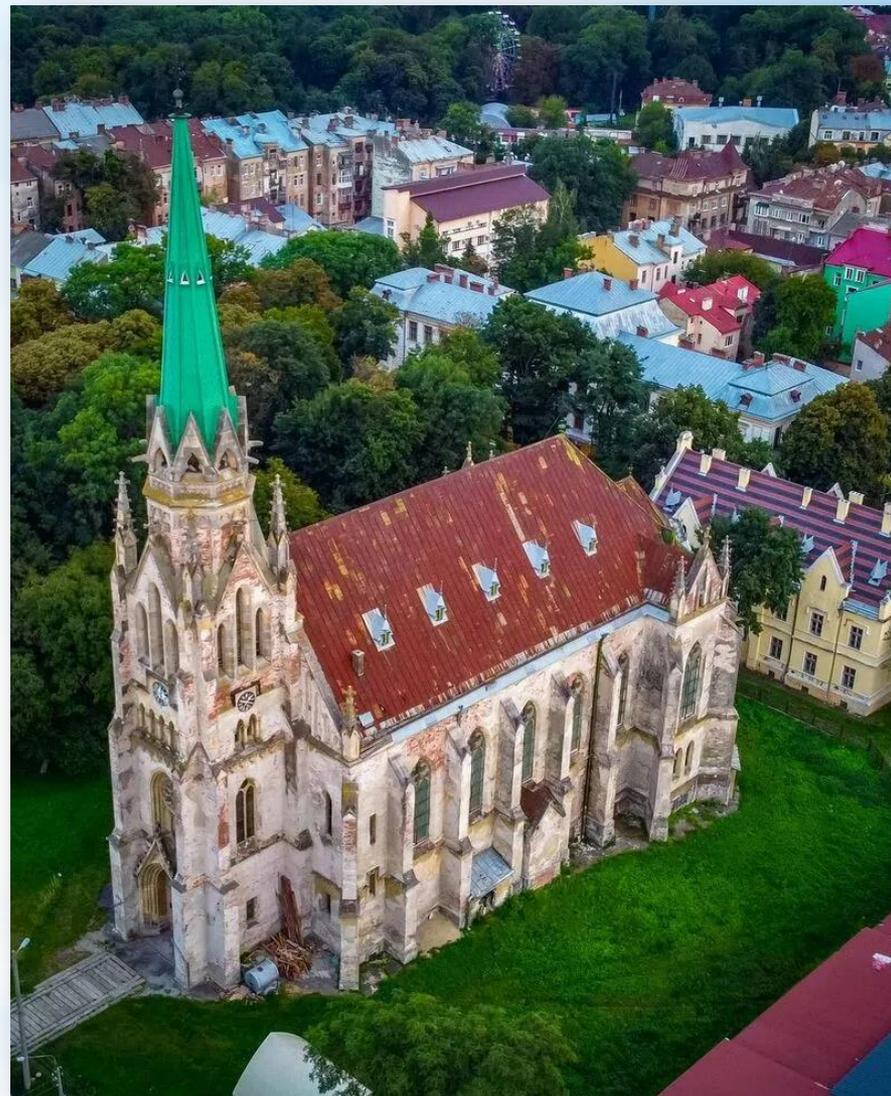
**Настирно сили обживала тьма,
Точило їх впокоєння напруги.
Був цілий всесвіт – келія німа,
Та все збудив ще кволий свист зав'юги.**

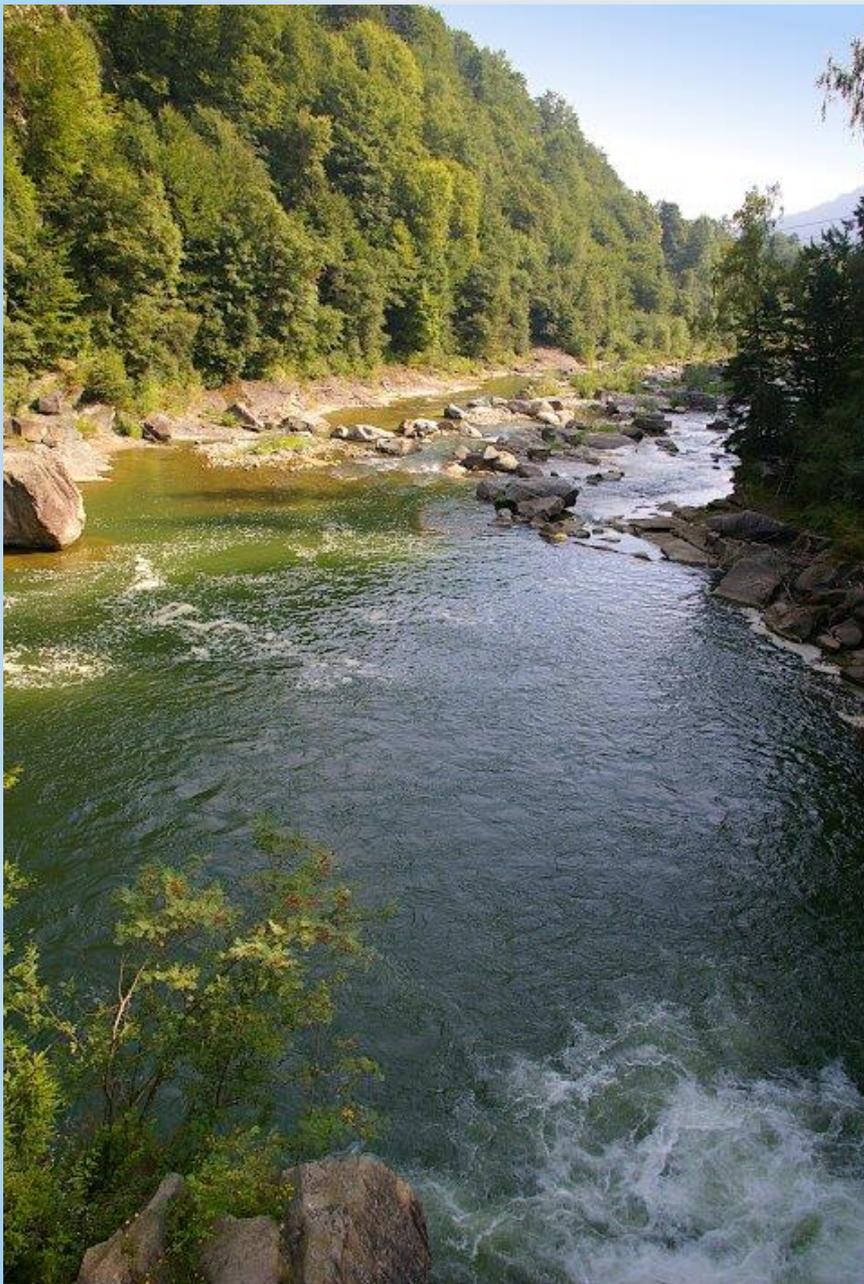
**Тоненько впала на костьол зима,
Затихли в білім темні луни туги.
Ти є так близько, начеб і нема,
Ти є так вперше, що не буде вдруге.**

**...Метуть сніги у виснажений світ,
Скриплять промерзлі віти дерева літ,
І дмуть вітри стрункі й несамовиті.**

**Минаю я... Але приходиш – ти...
Гуде костьол... Гудуть усі світи,
А подих твій, як шепіт маку в житті.**

16.12.1996 – середа, 23.01.2008

Прут

**Гойдаються хмари на хвилях твоїх –
Химерні отари, і святість, і гріх...**

**З Берладського шляху вервечки купців...
Із пороху, з праху встав Черн... Чернівці.**

**Крізь хвилевий захват пливуть міфи літ –
Із сходу на захід, із заходу в схід...**

**За хвилею-хвиля – відбитки світлин:
Величне всесилля, знеможений скін.**

**І тиша, і тиша, як небна глибінь,
Оманлива ніша христових промінь.**

**Лиш хвилям відома правда століть,
У них вона – вдома... все інше – мовчить.**

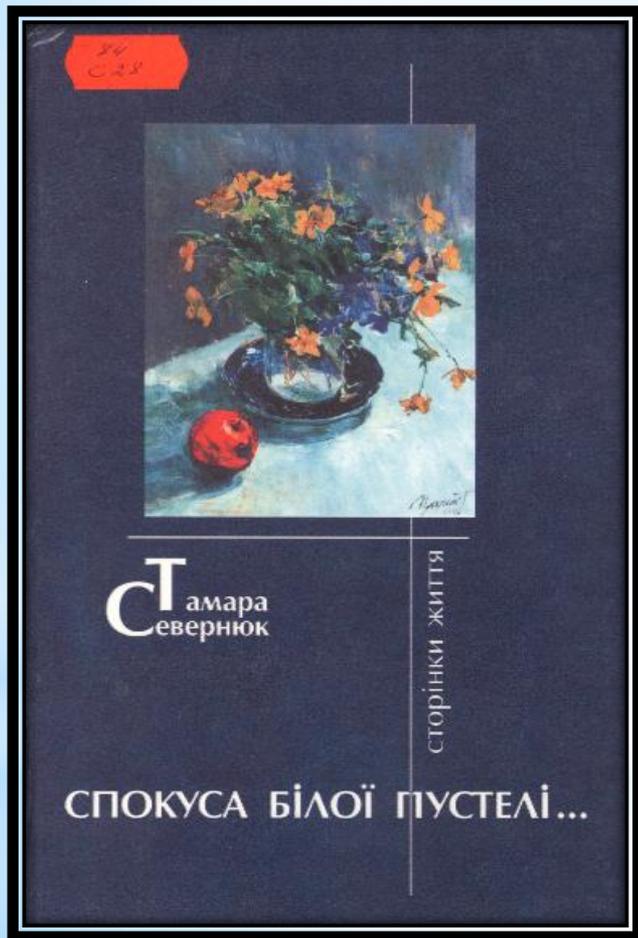
**Розлегла на зламах темнота густа,
Та все ж нездоланна вогниста вода.**

**Велике знесилля – не помста, не злість –
За хвилею-хвиля... про все оповість.**

**І правди не зрадить у вирах глибин
Манливий, мінливий, неспинний твій плін.**

вівторок, 4.02.2008.

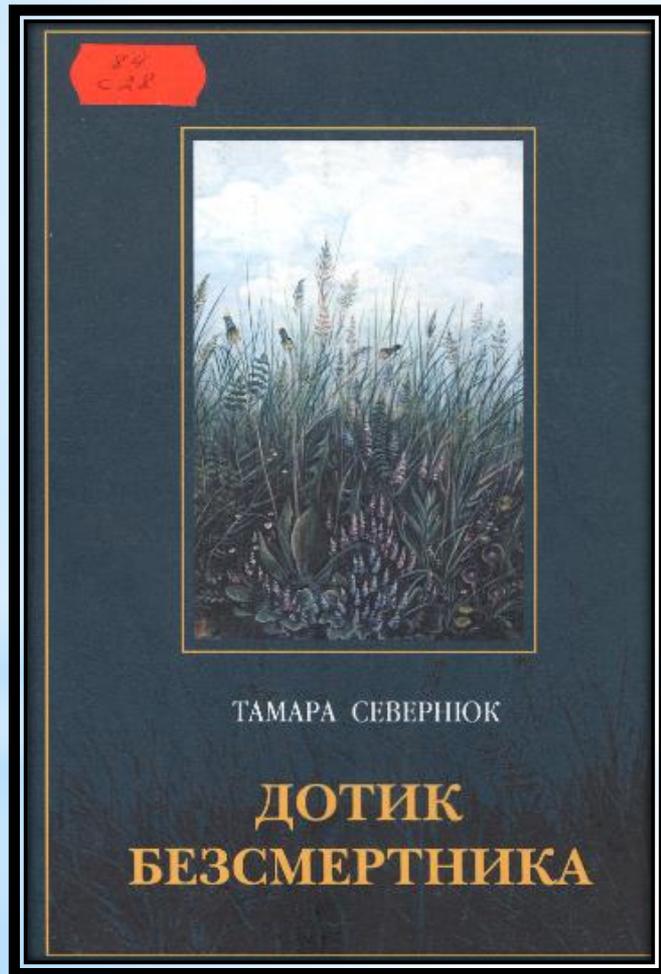
Севернюк Т. А. Спокуса білої пустелі: сторінки життя, поезії, бібліографія, архіви / Т. А. Севернюк. – Чернівці : Місто, 2001. – 560 с.

Книга відомої української поетеси Тамари Севернюк. Її мужнє, без будь-якого штукарства, чесне слово завжди відзначалося самобутністю світосприйняття автора. Це схвильовано-людяний, далекий від декларативності і кон'юктури поетичний голос, якому – вірш. У ньому – незмінна, без догоди часові і його мінливим хазяям, правда життя.

«Спокуса білої пустелі» – своєрідна книга. Автор уперше відкриває деякі сторінки свого архіву – зокрема видавничі рецензії, фрагменти листів, інтерв'ю, присвяти тощо. Читач знайде тут нові поезії, даровані поетесі сутністю нашого непростого буття і щирістю люблячого, відвертого серця.

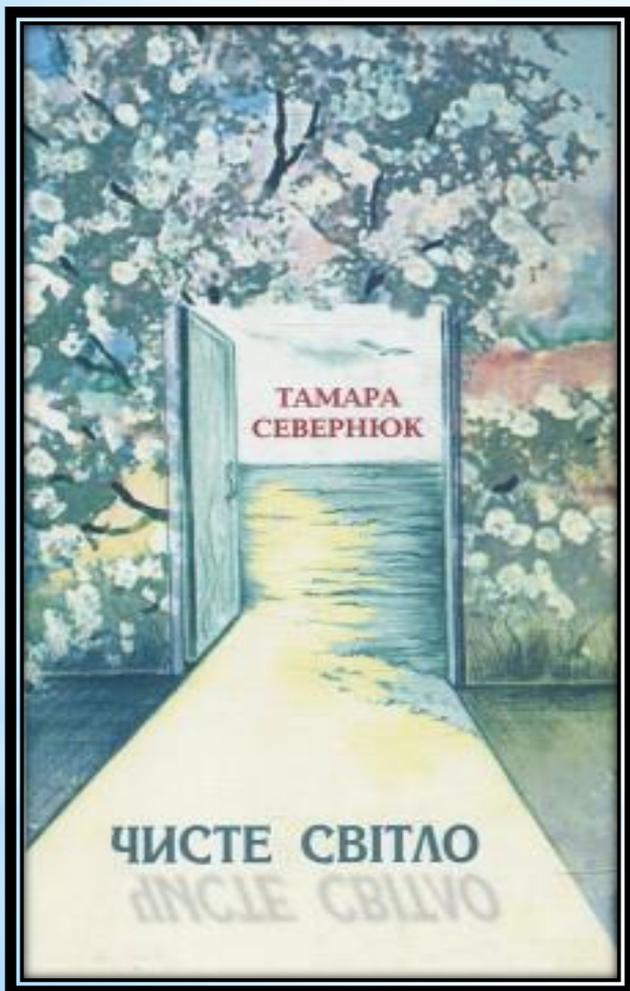
Севернюк Т. А. Дотик безсмертника. Поезії. Сторінки щоденників / Т. А. Севернюк. — Чернівці : Золоті Литаври, 2003. — 320 с.

Книга про непроминуше. Роздуми автора над вічним – шлях людини від себе до світу і від світу до себе. На цьому шляхові – знахідки, втрати, любов і зло; жорстокість, милосердя, розуміння і конфронтації; відданість і зрада, намарність надій і немарність віри...

Одне слово – непорушні, хоч і відчутно поруйновані основи людського буття на тлі сьогодення і тривоги за майбутнє України. В цю нову книгу відомої української поетеси Тамари Севернюк увійшли деякі поезії з попередніх видань, а також вибрані сторінки щоденників...

Севернюк Т. А. Чисте Світло : твори для дітей серед. і ст. шк. віку / Т. А. Севернюк. – Чернівці : Букрек, 2005. – 124 с.

«Чисте Світло» – слово відомої української письменниці Тамари Севернюк, звернене до найдорожчого скарбу нашої країни – дітей.

Це – щира, відверта, серйозна розмова про обереги життя, глибоке бажання автора достукатись до дитячих душ, посіяти в них зерна добра, порядності, самоповаги, відданості рідній землі, любові до Батьківщини...

Севернюк Т. А. І що розп'яте – долюблю ... : поезії різних років / Т. А. Севернюк. – Чернівці : Букрек, 2007. – 208 с.

Ім'я відомої української поетеси Тамари Севернюк добре знане шанувальникам високого, щирого, ніжного й водночас суворого, глибоко громадянського правдивого слова.

Її творче кредо можна означити одним із незчислених біблійних постулатів, а саме : «стерезись і дуже пильнуй душу свою, щоб не забув тих речей, що бачили очі твої, і щоб вони не повиходили з серця твого по всі дні твого життя...»

Вся творчість поетеси впродовж її життя якраз і є духовним закарбуванням того, що бачили її очі і зберегло серце, не зраджуючи дорогого.

В новій книзі – поезії написані останніми роками, а також дещо вибране із попередніх видань. Актуальне, як усе справжнє, некон'юнктурне – сьогодні і повсякчас.

Севернюк Т. А. Летючий промінь вічності... художник Наталя Ярмольчук : [вибрані поезії та картини Н. Ярмольчук] / Т. А. Севернюк. – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – 304 с.

Це видання – перша спроба зібраної оповіді про трагічно коротке земне життя, але його безкінечність в нескорклій творчості надзвичайно багатогранної саомбутньої особистості, талановитого живописного співці столиці Буковинського краю – міста Чернівців – художника і поета Наталі Ярмольчук (1965–1999). Її роботи живуть в музеях і приватних колекціях України та за її межами – Австрії, Ізраїлю, Німеччини, Франції...

До даного видання увійшли вибрані поетичні твори художниці, фрагменти її щоденників, листів, відгуки сучасників, присвяти...

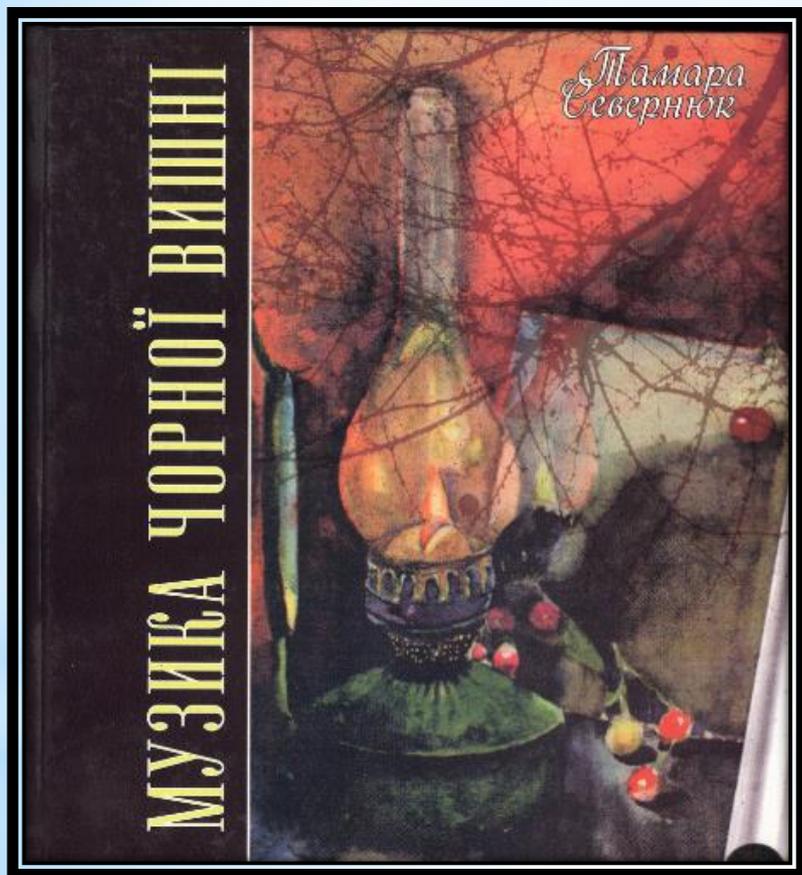
Севернюк Т. А. О, Чернівці, оаза дивини... : поезія, проза / Т. А. Севернюк. – Чернівці : Золоті литаври, 2008. – 280 с.

Нова книга української поетеси, заслуженого діяча мистецтв України Тамари Севернюк «О, Чернівці, оаза дивини...» – дарунок її непроминальної любові місту, яке цьогоріч святкує своє 600-ліття.

Книга, в якій б'ється жива стежа людей, що творили і творять славу Чернівців, золотого буковинського краю, а отже України, віддаючи і... віддавши цьому творенню і сили, і... життя.

Севернюк Т. А. Музика чорної вишні : поетично-сповідальне освідчення / Т. А. Севернюк. – Чернівці : Золоті литаври, 2009. – 472 с.

Нова книга української поетеси, Заслуженого діяча мистецтв України Тамари Севернюк про найдорожче пам'яті серця і Слову, що увібрало в себе і зберегло її незражену вірність святості отчої землі, родовому кореню і рідній Вітчизні. А ще – про світлу печаль любові, вдячну відданість правді пройдених життєвих доріг з їхніми надбаннями і втратами, з болем розчарувань і теплою радістю від не загубленого жорстокими вирами часу людського і людяного в людині.

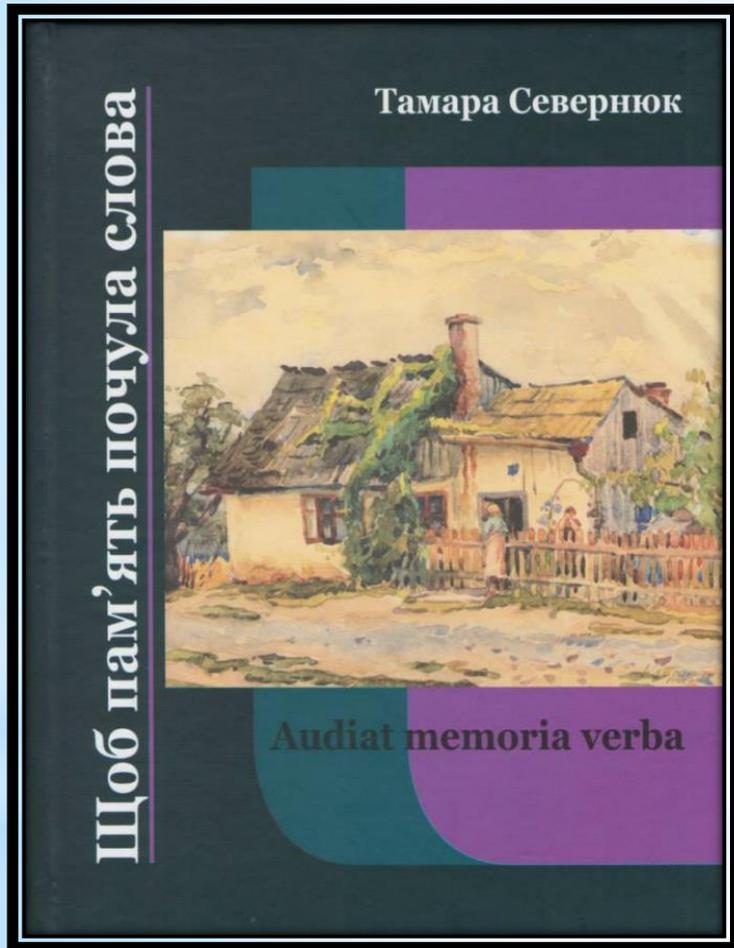
Севернюк Т. А. В цупких обіймах німоти... : поезія / Т. А. Севернюк. – Чернівці, 2012. – 224 с.

Книга «В цупких обіймах німоти...» – перше видання творів відомої української поетеси Тамари Севернюк в Німеччині. Це голос сучасної країни, яка недавно стала незалежною. Громадянська і лірична поезія Тамари Севернюк – живописна, музична давно одержала визнання в Україні та за її межами.

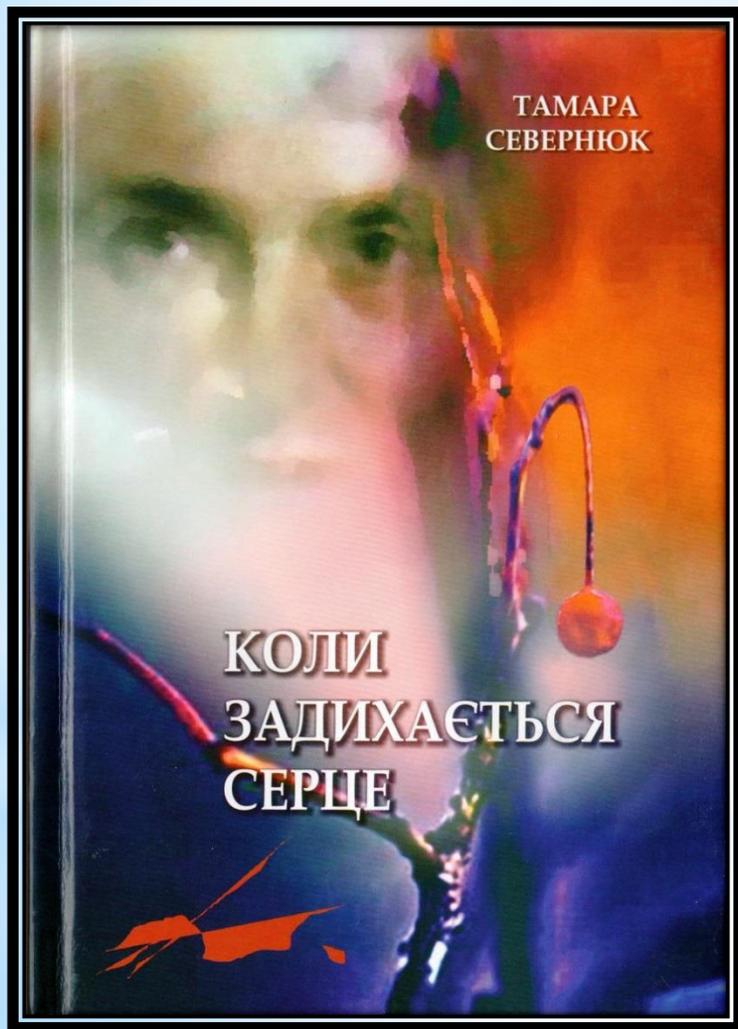
Слово поетеси – містке, вишукано просте і пронизливе – глибоко проникає в серце. «Загляньте в цю криницю, ви побачите не тільки небо й зорі... ви відчуєте подих землі і космосу» – написала одна з читачок. І сама поетеса впевнена, що, де б не жили люди, «...від серця створене – знайде до серця шлях». Нехай ця книга прийде до вас і буде з вами.

Севернюк Т. А. Щоб пам'ять почула слова: сповідь перед часом / Т. А. Севернюк. – Чернівці : Букрек, 2014. – 368 с.

Непроминальний час, у стрімливій своїй течії набігаючи на теперішнє, розсипається безліччю окрушин – минулого й майбутнього, що їх закарбовує людська пам'ять за перелітну мить життя. Саме про пам'ять серця, цю тендітну нитку, яка в'яже нас із вічністю, намагається повернути щось дороге, близьке, незабутнє, йдеться в книзі-сповіді відомої української письменниці, нагородженої орденом княгині Ольги III ступеня, заслуженого діяча мистецтв України Тамари Севернюк. Оригінальне видання побачило світ 2014 року у видавництві «Букрек» за сприяння Лесі Щербанюк, директорки Чернівецької Муніципальної бібліотеки імені Анатолія Добрянського, яка ініціювала на Буковині важливий проєкт «Забуттю невіддладне».

**Севернюк Т. А. Коли задихається серце : поетична хроніка
/ Т. А. Севернюк ; худож. Р. Лекалов. – Чернівці : Букрек,
2015. – 248 с.**

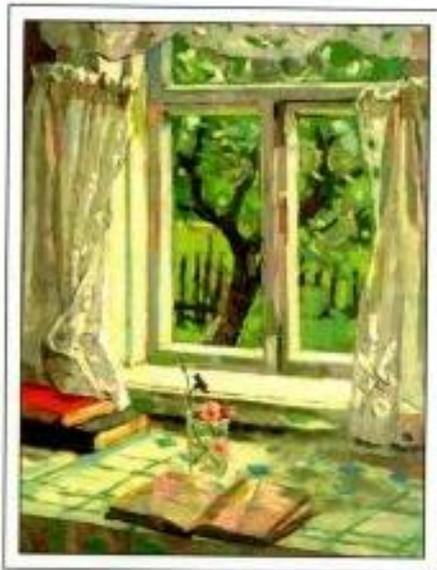
Серце, Душа – це ті константи, що виявляють і виозначають людську сутність, параметрування її осягів, це ті фізично-духовні категорії, з яких починається і якими вивершується плин думки, її ядерність і виповнення образом.

Тамара Севернюк багатолітнім власним досвідом утверджує, що Душа – це неосяжна невидима імперія, яка владарює над тілом, нерідко диктує-запрограмовує його живильний час, або ж перекреслює усі його вектори ділання, переінакшує ті меридіани, які, здавалось би, запунктировані долею людини назавжди.

Уже перший вірш, заверстаний в книжці як смисловий епіграф, вочевидь, кодує увесь плин думок, їх розгалуження й заглиблення. Оцей контрапункт: «душа», мов невидима нитка через вушко голки, просилується від серця авторки до читача. Сказати, що «розбилася душі скляна струна» – так може тільки високого злету думки майстер.

Севернюк Т. Листя, що не опадає... Зблиски / Т. Севернюк. – Чернівці : Друк Арт, 2016. – 208 с.: іл.

ТАМАРА СЕВЕРНЮК

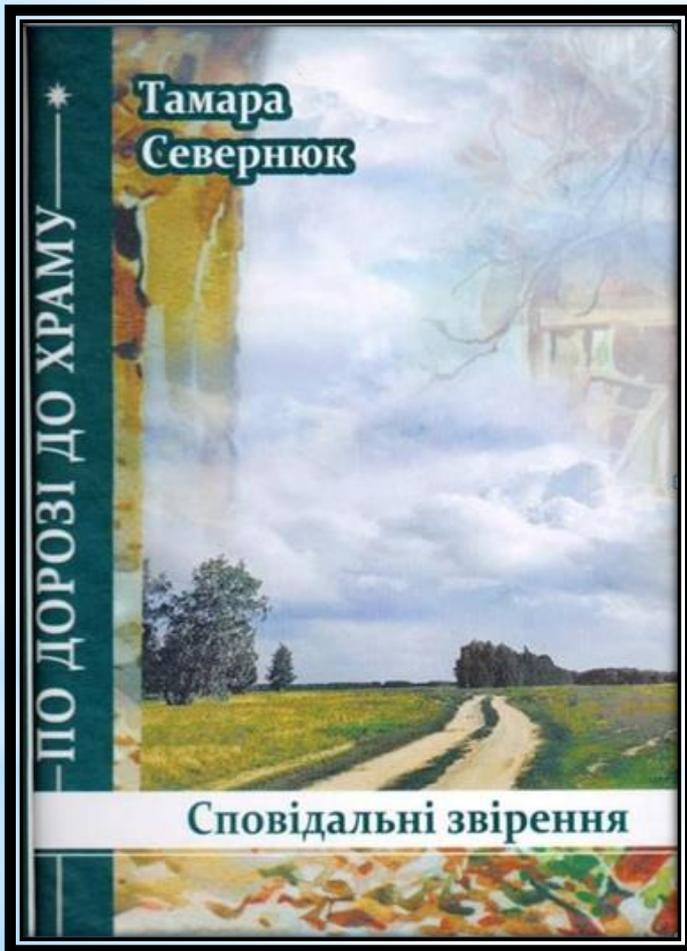

ЛИСТЯ, ЩО НЕ ОПАДАЄ

ЗБЛИСКИ

Нова книга Т. Севернюк «Листя, що не опадає... Зблиски» – своєрідні афористичні округлини-вікна, відкриті у світ, роздуми поетеси над сенсом життя. Це тонка морально-психологічна матерія, яку не вільно торкати холодним розумом, а лише чистою совістю й гарячою уявою, доступна кожному, але сприйме й осягне її лише той, у кого є в душі метроном, що відраховує порухи здивування, думання і возрадування.

Севернюк Т. По дорозі до храму. Сповідальні звірення :
Поезія / Т. Севернюк. — Чернівці : ДрукАрт, 2021. — 128 с.

Напередодні різдвяних свят, коли
кожна християнська душа
тягнеться до чогось чистого і
прекрасного, вийшла збірка
Тамари Артемівни «По дорозі до
храму. Сповідальні звірення». Ця
книга увібрала в себе трепетний
дух святості, магію церковного
дійства і найголовніше – розмови
з Богом.